

Tökum vélmennið úr manneskjunni

Viðhorf og árangursrík innleiðing gervigreindar í skipulagsheildum

Hanna Kristín Skaftadóttir, lektor

SKÝ - 10. september 2025

Gervigreind snýst um fólk, ekki bara tækni

Gríðarlegir möguleikar

Gervigreind getur gjörbylt atvinnulífi líkt og gufuvélin gerði á sínum tíma.

Staðan í dag

Aðeins 1% fyrirtækja að ná þroskaðri innleiðingu á gervigreind (GG).

Mannlegi þátturinn

Áskorunin liggur fyrst og fremst í innleiðingunni og því mannlega.

Viðhorf starfsmanna – bjartsýni og uggur

Bjartsýnir 🌟

Örlítið yfir helmingur starfsfólks er almennt jákvæður eða spenntur gagnvart áhrifum gervigreindar.

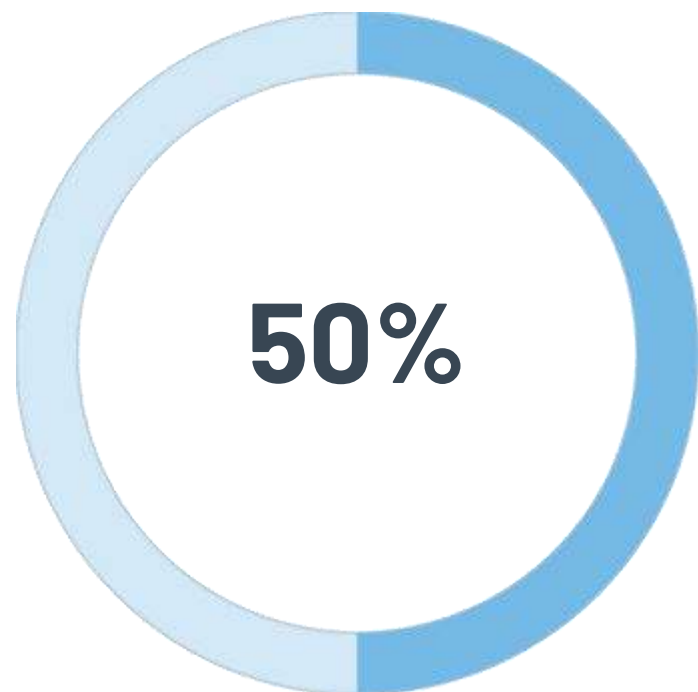
- Sjá tækifæri í nýrri tækni
- Vilja prófa ný verkfæri
- Vonast til léttari vinnu

Uggandi 😨

Um 41% starfsfólks er hikandi eða uggandi gagnvart gervigreind.

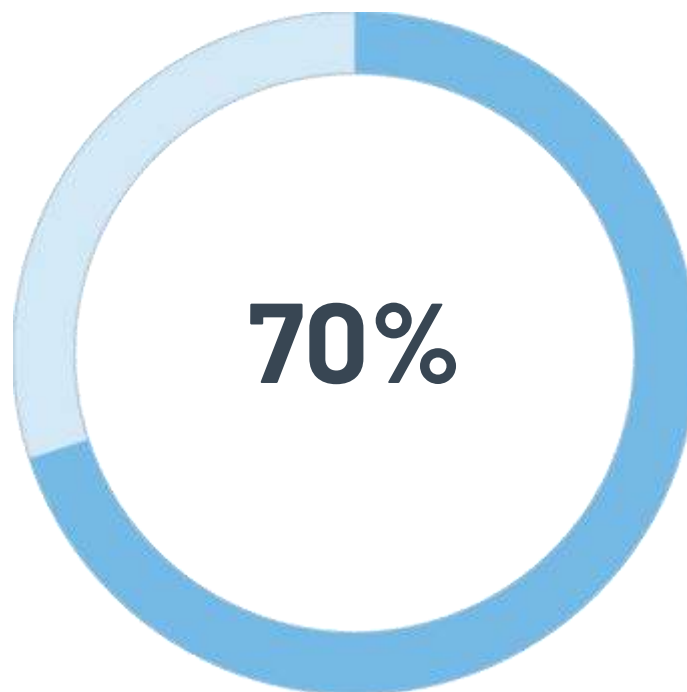
- Ótti við starfsmissi
- Áhyggjur af ónákvæmni
- Tortryggni gagnvart breytingum

Helstu áhyggjuefni starfsmanna

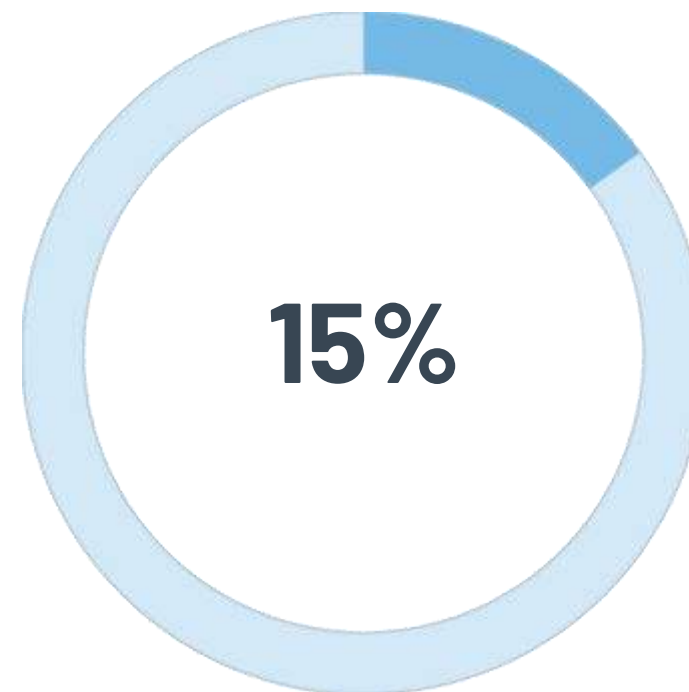
Áhyggjur af ónákvæmni

Starfsmenn hafa áhyggjur af ónákvæmni eða öryggisáhættu gervigreindar

Nota aldrei AI tól

Starfsmenn segjast aldrei nota gervigreindartól í sinni vinnu

Skýr stefna

Aðeins 15% starfsmanna segja fyrirtæki sitt hafa miðlað skýrri GG stefnu

Kynslóðamunur og menning

Yngra fólk

Millennials og yngri eru oft jákvæðari og tilbúnari að tileinka sér gervigreind

Eldri starfsmenn

Þeir sem hafa lengi unnið á hefðbundinn hátt geta verið tortryggnari

Breidd viðhorfa

Frá tæknifríkum til efasemdarmanna - öll fyrirtæki sjá fjölbreytt viðhorf

Samvinna manns og vélar

Bestur árangur næst þegar gervigreind bætir við og styður fólk

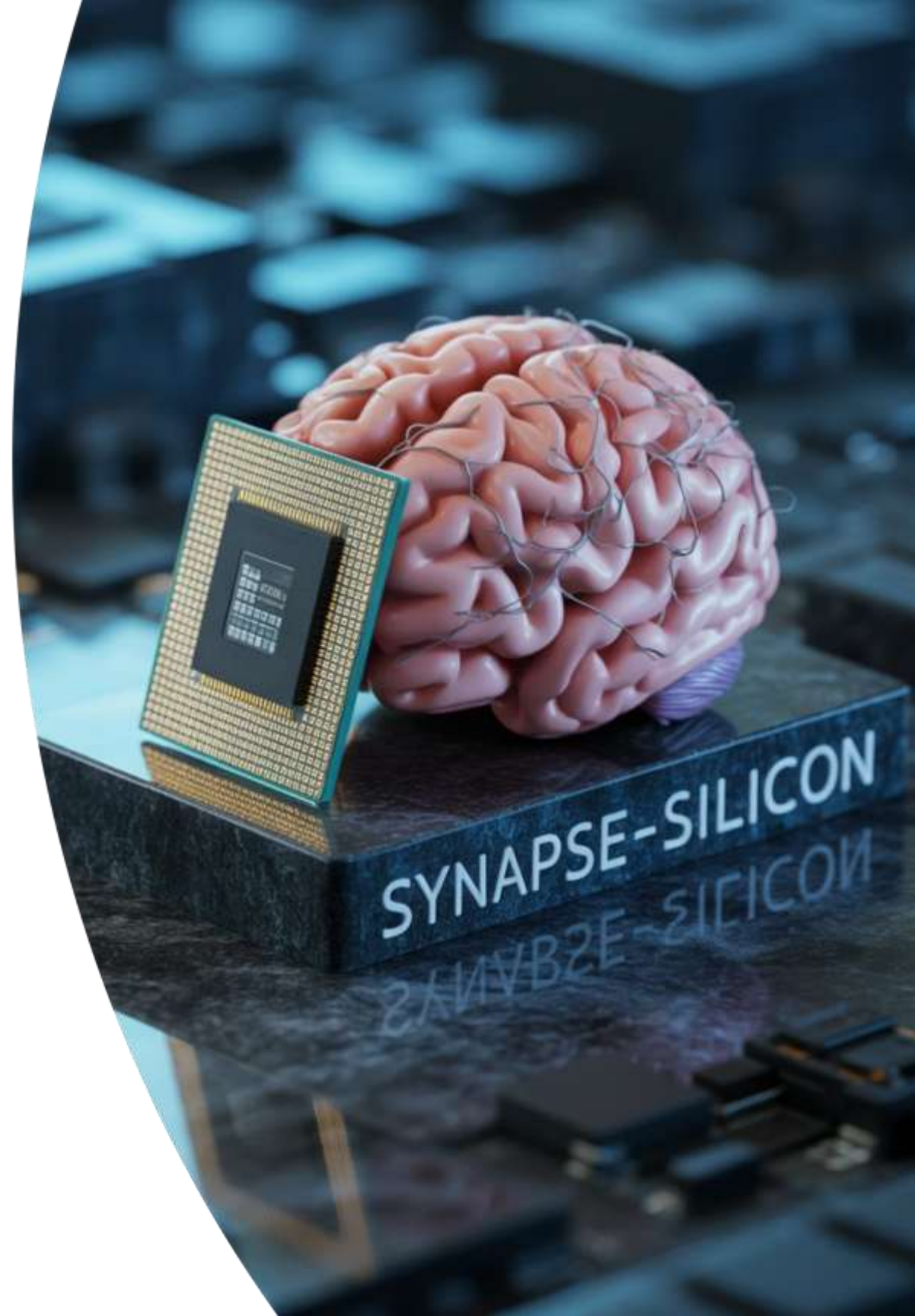
Hver gerir hvað best?

Gervigreind 🤖

- Pefa upp mynstur í gögnum
- Vinna hratt stór gagnasöfn
- Endurtaka ferla án þreytu
- Gera nákvæmar spár

Manneskjan 🧑

- Samhengi og innsæi
- Siðferðisvitund
- Sköpunargáfa
- Félagsleg hæfni

Ávinningur samvinnu

37%

Aukin afköst

Starfsmenn sem fengu GG aðstoð juku afköst um 37% að meðaltali

GG tók að sér fyrstu drög og rútínu, sem gaf fólki tíma til að einblína á flóknari atriði. Starfsánægja jókst líka þar sem leiðinlegu verkin urðu færri.

Dæmi úr raunveruleikanum

Bankar

Nýta GG til sjálfvirkni lánaumsókna svo lánafulltrúar geti varið meiri tíma í persónulega ráðgjöf

Læknar

Fá GG stuðning við greiningar á myndrannsóknnum en einbeita sér að meðferðaráætlun og samtölum

Helstu áskoranir

og hvernig við sigrumst á þeim

Skýr sýn og forysta

01

Stefna frá toppnum

Innleiðing GG þarf að vera drifin áfram af skýrri stefnu og framtíðarsýn

02

Stuðningur stjórnenda

Skortur á stuðningi yfirstjórnar er stór áhættuþáttur

03

Skýr skilaboð

Starfsmenn sem skynja skýra GG áætlun/stefnu eru 4-5 sinnum líklegri til jákvæðs viðhorfs

Menning sem styður nýjungar

Lærdómsmiðað hugarfar

Rækta menningu sem hvetur til nýsköpunar og umbóta

Öruggt umhverfi

Óhætt að gera mistök og læra af þeim

Tæknilegur þroski

Eru starfsmenn vanir breytingum og nýjungum?

⚠ Aðeins 1 af hverjum 5 stafrænum umbreytingaverkefnum nær fullum árangri - oft er um að kenna menningu frekar en tækni

Þjálfun og hæfni

Markviss menntun

Þjóða upp á námskeið og verklegar æfingar í gervigreindartólum

AI buddies

Para reyndari notendur með byrjendum til að deila þekkingu

Færniþróun

Innleiða "gervigreindar-færni prógrömm" fyrir starfsfólk

AI Implementation Strategy

Gagnsæi og samskipti

1

Hvers vegna?

Útskýrðu ástæður fyrir innleiðingu gervigreindar

2

Hvað breytist?

Vertu heiðarlegur um hugsanlegar breytingar á starfi

3

Hvernig?

Lýstu ferlinu og markmiðinu með innleiðingunni

Opinská upplýsingagjöf frá byrjun skiptir sköpum. Taktu á kvíðanum beint og undirstrikaðu að markmiðið sé að gera starfið áhugaverðara.

Innleiðing í skrefum

1

Byrjaðu smátt

Settu af stað lítil tilraunaverkefni með skýrum árangursmælikvörðum

2

Prófaðu og lærðu

Fáðu áhugasama starfsmenn til að prófa tól í sínum verkferlum

3

Deildu sögum

Sýndu með raunverulegum dæmum hvernig GG létti vinnu

Öryggi, siðferði og reglur

Skýrar leikreglur

Setjið skýrar leikreglur um notkun gervigreindar og siðferðileg viðmið

Persónuvernd

Fræðið starfsfólk um öryggi og persónuvernd tengda tækninni

Ábyrg notkun

Þegar allir skilja rammann, hver axlar ábyrgð og hvenær

Umbun og hvatning

Verðlaunið frumkvæði

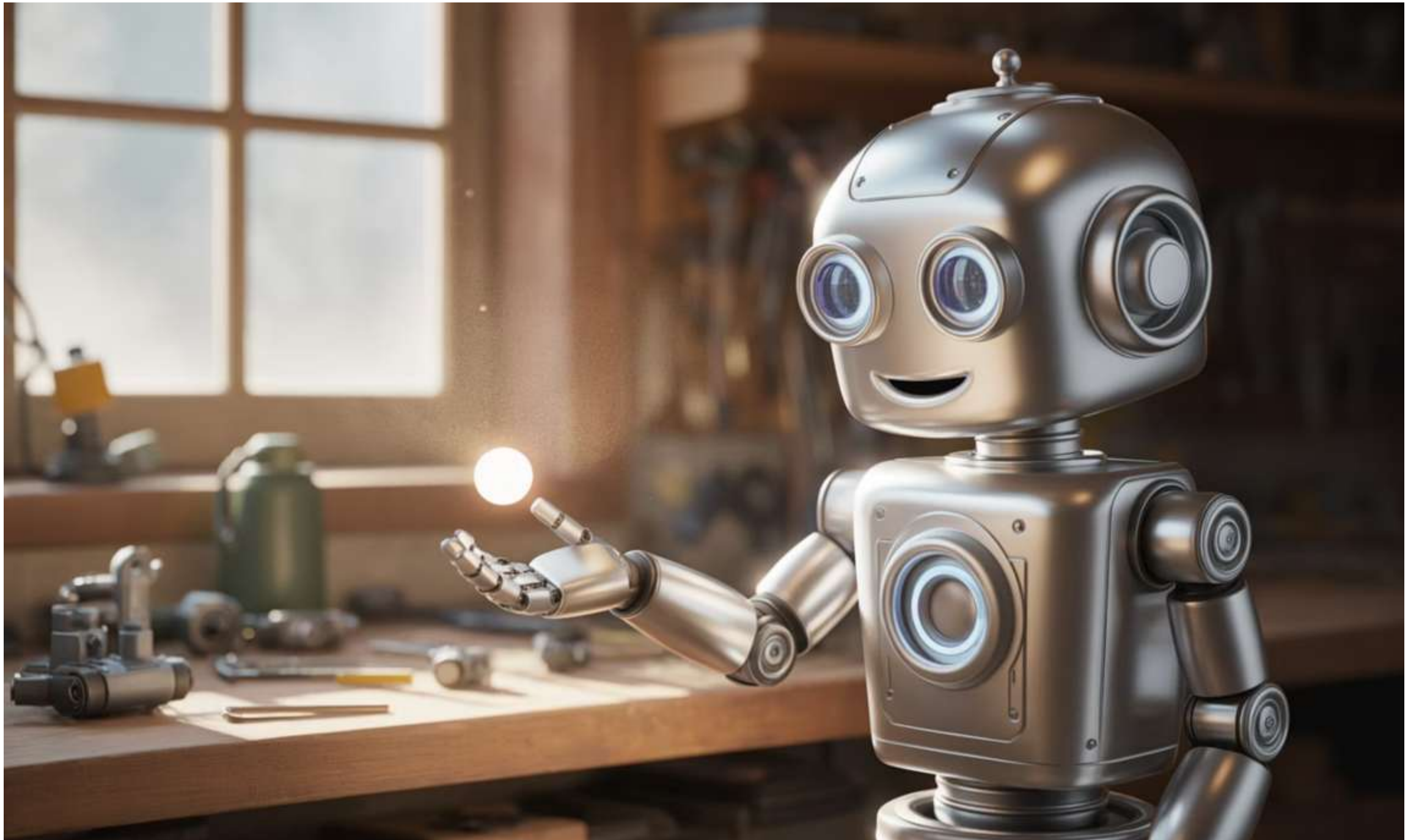
Fagnið því þegar teymi finnur leið til að leysa verkefni
hraðar með GG

Breyttir mælikvarðar

Metið teymi á hversu vel þeim tekst að samþætta ný
verkfæri

Sýnið í verki að þeir sem beisla tæknina verða meira metnir, ekki minna. Hvetjið til samvinnu manns og vélar.

Smá vingjarnlegt viðmót fyrir næstu glæru

Vegna þess að jafnvel flókin viðfangsefni geta haft sinn sjarma - right?

JTC 21: Evrópsk staðlaðgerð á sviði gervigreindar

Sameiginleg tækninefnd

Staðlaðgerðarstofnun CEN-CENELEC á sviði gervigreindar sem þróar samræmda evrópska staðla

Stuðningur við lög um gervigreind

Staðlar hannaðir til að styðja við innleiðingu reglugerðar ESB um gervigreind

Alþjóðleg samræming

Náið samstarf við ISO/IEC SC 42 tryggir alþjóðlega samhæfni

Öryggi og traust

Tryggja að gervigreindarkerfi starfi á öruggan hátt og ávinni sér traust notenda

Gegnsæi

Gera ákvarðanatökuferli gervigreindar skýr og rekjanleg

Gæði gagna

Staðlar fyrir stjórnun gagna og gæðatryggingu líkana

Samvirkni

Tryggja samhæfni milli kerfa og markaða

Áhrif fyrir Ísland 2026

- 1 Innleiðing EES**
Samræmdir gervigreindarstaðlar munu gilda á öllu Evrópska efnahagssvæðinu, þar á meðal Íslandi
- 2 Kröfur um samræmi**
Fyrirtæki og stofnanir verða að búa sig undir nýjar öryggis- og gæðakröfur í gervigreindarverkefnum
- 3 Samræming markaðar**
Samhæfni við evrópska og alþjóðlega markaði verður skylda
- 4 Fylgni við lög um gervigreind**
Staðlar veita leið til að sýna fram á samræmi við gervigreindarreglugerð

Tækifæri

- Snemmtæklingar ná samkeppnisforskoti
- Aukið traust notenda og viðskiptavina
- Aðgangur að evrópskum mörkuðum

Kröfur

- Fylgni við opinber innkaup
- Fylgni við regluvörslu
- Sýna þarf staðlað samræmi

Framtíðin

er samvinna manns og vélar

Leyfum gervigreindinni að efla okkur, ekki kæfa. Framtíð vinnunnar er samvinnuverkefni þar sem hvor um sig gerir það sem hann gerir best.

Tökum því höndum saman og tökum vélmennið endanlega úr manneskjunni! 🌈

TAKK!

– Hanna Kristín